

rette Maade. Sker der Fejlgreb, vil Følgen let blive, at man opgiver videre Forsøg og i Stedet for at formindske den fremmede Arbejdskraft maaske tværtimod forøger den. Jeg har i Bladene set, at der er fremført et Forslag, som ogsaa blev berørt i Aftes ved det Møde, jeg har omtalt, et Forslag, som gik ud paa, at man skulde søge at interessere Syerskerne i København for at tage ud paa Landet og luge Roer. Det anses jeg for ganske urimeligt; jeg tror, det vil være rent ødelæggende for dette Spørgsmaals Løsning. Det vil øjeblikkeligt vise sig, at disse Kvinder ikke egner sig til Roearbejdet, og naar de vender tilbage efter at have tilbragt en Sommer paa Landet, hvor de intet har tjent af Betydning, har de vanskeligt ved at komme ind i deres gamle Beskæftigelse igen som Syersker. Jeg vilde betragte det som en Ulykke, om man gik den Vej. Det har ogsaa været paatænkt atføre Arbejderne fra de store Byer ud paa Landet og lade de arbejdsløse udføre dette Landarbejde. Det er bedre end det andet Forslag om at benytte Syersker til Arbejdet, men jeg er bange for, at heller ikke dette vil vise sig holdbart i Længden; jeg tror ikke, man kan bygge Landbruget paa en periodisk eller tilfældig Arbejdskraft. Jeg tror, man skal holde sig til den Arbejdskraft, der findes ude paa Landet, og søge at formaa den Ungdom, som vokser op ude paa Landet, til at blive derude, og jeg tror, at man eventuelt kunde bruge Arbejderne i Købstæderne til at passe Roerne i den nærmeste Omegn. Hvis man gik den Vej, vilde jeg betragte det som en god Begyndelse, selv om man ikke kom til at undvære Polakkerne lige paa en Gang. Det vilde være en solid Begyndelse, som man kunde bygge en Del paa senere. Dette falder sammen med de Udtalelser, jeg om denne Sag brugte i Efteraaret; jeg skal ikke gentage dem, de findes i Rigsdagstidenden, og man vil deraf se, at det er ganske den samme Opfattelse, jeg nu gør gældende, som jeg gjorde gældende den Gang.

Den eneste virkelige Indvending, jeg har hørt, mod, at danske Arbejdere overtog dette af Polakkerne hidtil udførte Arbejde, har været den, at man har været ængstelig for, at de danske Arbejdere, naar den Tid kom, da Roerne skulde tages op, svigtede, udeblev fra dette Arbejde, og saa vilde Landmændene komme til at staa i Forlegenhed, naar de ikke kunde faa Roerne op af Jorden, vore Sukkerfabrikker vilde standse, og det vilde medføre ad-

skillig Ulykke. Jeg skal indrømme, at hvis der er Grund til at nære Frygt i denne Retning, maatte man alene af Hensyn dertil være meget varsom med at gaa bort fra den Arbejdskraft, man har; over til den anden, men jeg tror ikke, at denne Frygt er begrundet. Der vil intet være til Hinder for at træffe saadanne Overenskomster, at man er sikret imod, at Arbejderne svigter i det afgørende Øjeblik, og naar man skal være ærlig, maa man jo ogsaa indrømme, at det er noget af en Hverdagsbegivenhed, at Polakker forlader deres Arbejde for en eller flere Dage, saa der er forbundet Ulemper af denne Art ogsaa med den Arbejdskraft, der nu bruges. Ved at indrette Betalingen for Roearbejde paa den Maade, at man deler den i Rater ligesom nu, men saaledes, at de første Rater er forholdsvis ringere, og den sidste Rate, den, der erlægges for Optagningen af Roerne, bliver forholdsvis stor, eventuelt med et ubetydeligt Overskud, naar Arbejdet er tilendebragt, har man meget god Sikkerhed for, at Arbejderne bliver ved deres Arbejde og fører det til Ende. En saadan Fremgangsmaade er ikke ukendt i andre Fag, og jeg kan ikke tænke mig andet, end at den vil kunne bringes til Anvendelse ogsaa her. Desuden kan man meget vel faa Overenskomster med de bestaaende Arbejderorganisationer og derved opnaa en vis Garanti for, at Arbejdet bliver udført. Jeg har saaledes haft Lejlighed til at forhandle med en Organisation, der hedder Det lollandske Arbejdsmandsforbund. Denne Organisation tæller et meget stort Antal Medlemmer paa Lolland, Medlemmer, der dels er beskæftigede ved Roearbejde om Sommeren og om Efteraaret og dels gerne vil beskæftiges, men som ikke hidtil har kunnet faa fat. Denne Organisations Hovedbestyrelse holdt for nogle Dage siden et Møde, hvor alle Lollands Roegne var repræsenterede, og Hovedbestyrelsen var ganske enig om, at man meget gerne vilde være medvirkende under en Forhandling om dette Spørgsmaal, og udtalte, at man ogsaa vilde være i Stand til at paatage sig visse Garantier. Hvis der blev fastsat en bestemt Løn for Arbejdet, vilde denne Organisation stille en Del af sine Medlemmer til Raadighed for Arbejdets Udførelse og paatage sig en eventuel Pengegaranti for, at disse Medlemmer udførte Arbejdet tilfredsstillende. Bedre Garanti synes jeg ikke, Roedyrkerne kan forlange. Jeg har talt med Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbund, Lyngsøe